“М.Горький атындағы орта мектебі” ККМ-сі

Баяндама тақырыбы:

Бастауыш сынып оқушыларының оқу техникасын дамыту жолдары

Бастауыш сынып мұғалімі:

Досанова Алмагүл Болатқанқызы

«Тек кітап қана алға жылжуды, адамдық шыңына шығуды үйретеді»

Н.Ә.Назарбаев

Оқ
у
Жалпы
дағдылар
Жазу
Дағды
Есепте
у
Еңбек

Оқу шапшандығын тежейтін қиындықтар мен кедергілер:

- Іс- әрекеттің табиғи қарқыны.
- Регресс.
- Антиципация.
- Артикуляция.
- Көрудің аз кеңістігі.
- Зейіннің деңгейі.
- Жады

Оқу дағдысы қалыпты жағдайдан төмен оқушы

Мәтінді оқу үшін көп уақыт жұмсайды

Оқығанын түсінбейді

Қайта оқуға тура келеді

Үй тапсырмасын орындау үшін
көп уақыт жұмсайды

Қатардан қалып отырады

Үлгерімі төмен

В.Н.Зайцевтің «Резервы обучения чтению» жүйесі:

- **Дайындық жаттығуларының ұзақтығы емес, жиілігі маңызды.**
- **Ызыңдап оқу.**
- **Әр сабақтағы 5 минуттық оқу.**
- **Ұйықтар алдындағы оқу.**
- **Үзінділермен оқыту.**
- **Көру диктанттарын жаздыру.**
- **Бірнеше дүркін оқу.**
- **Жады.**

- **Дайындық жаттығуларының ұзақтығы емес, жиілігі маңызды.**

Балаларға қандай да бір біліктілікті меңгертіп, оны дағды деңгейіне жеткізу үшін белгілі бір уақыт аралығында, олармен күнде-күнде көлемі шағын жаттығулар жүргізу қажет.

- **Ызыңдап оқу.**

Ол не? Бұл барлық оқушы бір мезгілде бір-біріне бөгет жасамас үшін жартылай дауыспен оқу. Әркім өз жылдамдығымен, біреулері тез оқыса , біреулері баяу оқиды. Ызыңдап оқытуды сабақтың кез-келген кезеңінде жүргізе беруге болады.

- **Әр сабақтағы 5 минуттық оқу.**

  Егер мұғалімнің үлесінде 3-4 оқу сабағы болса, онда 1 аптада 25 оқушының әрқайсысы 1-2 рет оқу мүмкіндігінне ие болады. Ал әр сабақ сайын балаға 5 минут оқуға мүмкіндік беру апталық жаттығуды 120 минутқа дейін ұзарта алады.

- **Ұйықтар алдындағы оқу.**
  Жақсы нәтиже береді.
  Өйкені күннің соңғы сәттері
  адамның көңіл-күйінде жақсы сақталады,
  8 сағат ұйқының барысында
  адам сол сәттің әсерінде болады.

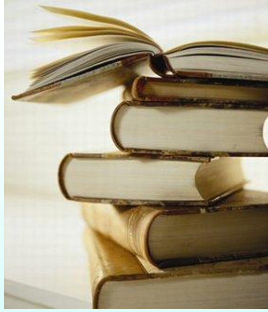

- **Үзінділермен оқыту.**
  Егер бала оқуды ұнатпаса,
  онда осы оқу түрін пайдалануға болады.
  Бұндай жағдайда балаға 1-2 жолдық үзінді
  оқуды ұсыну керек.Біраз демалып,
  содан соң оқу қайта жалғасады.
  Оқудың бұл түрін ата-аналарға кеңес
  ретінде беруге болады.

•Көру диктанттарын жаздыру.

Оқу техникасының қарқыны көп жағдайда оперативті жадының нашар дамуына байланысты тежелетіні анықталған. Мәселен, оқушы 6-8 сөзден тұратын сөйлемді оқиды. Үшінші, төртінші сөздерді оқуға келгенде алғашқы бірінші сөзді ұмытып қалады. Соның әсерінен оқушы сөйлемнің мағынасын түсіне алмайды.Бұл жағдайда оқушының оперативті жадын жаттықтыру керек. Бұл профессор И.Т.Федоренко жасаған көру диктанттарының көмегімен жүзеге асырылады. Әрбір 18 жинаққа 6 сөйлемнен енгізілген. Жұмыстың жүргізілу тәртібі: тақтаға алдын ала 6 сөйлемнен тұратын бірінші жинақ ілінеді. Балалар диктантты жазуға дайын болған кезде, бірінші сөйлемді ашамыз. Бала сөйлемді оқып белгіленген уақыт ішінде еске сақтайды. Уақыт аяқталысымен тақтадағы сөйлемді өшіріледі. Оқушылар дәптерлеріне есте сақтағандарын жазады. Бастапқы кезде 1 жинақты 3 күн, 3 рет қайталатып жаздыруға болады. Әр диктантты жүргізуге 5-8 минут уақыт жұмсалады. Бұл жұмыстың ерекшелігі бірінші жинақта әріп саны 8-10, сөз саны 2-5 болса,18-жинақта бала 46 әріптен тұратын, 7-10 сөзден тұратын сөйлемді алғашқы жинақтағы көрсетілген уақытындай мезгілде есте сақтап, жазуға дағдыланады.

Профессор И.Т.Федоренко жасаған көру диктантының үлгісі

Сөйлемдер	Әріп саны	Уақыт
Таң атты.ар еріді.	7	4
Қар еріді.	8	4
Жауын жауды.	10	5
Құс сайрады.	10	5
Ағаштар өсті.	11	6
Балалар жазды.	12	6

Оқудың техникалық және мағыналық жа
болады. Оқудың техникалық жағы төмендегідей компоненттерді қамтиды: оқу тәсілі, оқу жылдамдығы, оқу жылдамдығының динамикасы, оқудың дұрыстығы.

Мағыналық жағы: мәнерлілік және оқығанның мазмұны. Оқу дағдысының техникалық жағының қалыптасу қадамы төмендегідей:

оқу тәсілі

↓

оқу жылдамдығы

↓

оқу жылдамдығының динамикасы.

Оқу жылдамдығын анықтау кестесі

	№ Оқушының аты-жөні	мерзімі	Оқыған мәтіні	Сөз саны	Оқу жағдайы	Себеп салдары
	1					

Мектеп кітапханасында

Көру аумаған ұлғайту үшін Шульте кестесін пайдалануға болады.

14	18	7	24	*21*
22	1	10	9	*6*
16	5	8	20	*11*
23	4	25	3	*15*
19	13	17	12	*2*

Сынып оқушыларының оқу жылдамдығының динамикасы

№	Сынып тізімі	Оқу жылының басы	Қателер саны	Оқу жылының аяғы	Қателер саны
		Темп	Кол-во ошиб	Темп	Кол-во ошиб
1	Б	31	19	41	10
2	В	22	21	34	15
3	Г	55	18	65	7
4	Д	48	20	51	9
5	К	41	15	47	7
6	К	60	14	70	5

2013-2014 оқу жылы бойынша 3 “А” сынып оқушыларының оқу жылдамдығының динамикасы

Назарларыңызға рақмет!

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. В.Н.Зайцевтің «Резервы обучения чтению». Москва "Просвещение",2011ж
2. "Обучение оптимальному чтению".Кургина Нина Ивановна
3. Бастауыш сынып журналы, 2013жыл, №9. 2-4 бет
4. Бастауыш сынып журналы, 2013 жыл, №11. 2-3 бет
5. Бастауыш сынып журналы, 2013 жыл, №7. 5 бет
6. Бастауыш сыныпта оқыту журналы, 2012 жыл, №8-9. 56-57 бет